

ELS CURSOS NATURALISTES DE LA INSTITUCIÓ

» **PROGRAMA
2019**

**SORTIDES TÈCNIQUES A
PROJECTES DE CAMP**

» INFORMACIÓ I INSCRIPCIÓ

El programa de cursos naturalistes de la Institució es complementa enguany amb diverses sortides tècniques per conèixer sobre el terreny com es duen a terme determinats projectes de recerca naturalista.

Per formalitzar la inscripció, tant als cursos com a les sortides, cal posar-se en contacte, com a mínim, deu dies abans del seu inici, amb la Secretaria de la ICHN, donant el vostre nom, adreça electrònica, número de telèfon i DNI.

Una vegada feta la inscripció, cal fer l'ingrés de la matrícula al compte de la ICHN, a MicroBank (ES51 0133 3001 2042 0000 2683), fent constar el vostre nom i el del curs al qual us matriculeu. La inscripció es considerarà vàlida després d'haver realitzat el pagament.

En el cas que una persona vulgui anul·lar la inscripció, només recuperarà el 80 % de l'import, sempre que ho sol·liciti amb una antelació mínima de quinze dies respecte a l'inici del curs.

Els cursos estan limitats a 20 places. La matrícula es farà per rigorós ordre d'inscripció, d'acord amb la data de l'ingrés de la matrícula. Hi haurà una llista d'espera per cobrir baixes eventuals.

Els cursos que no comptin amb un nombre mínim d'assistents es podran anul·lar i es retornarà l'import íntegre de la inscripció.

Els socis de les entitats adherides a la ICHN, els de l'SCB i els de la FEEC, tindran el mateix preu d'inscripció que els socis de la ICHN. Els estudiants menors de 30 anys i que ho siguin a dedicació completa i els aturats, gaudiran d'un descompte especial.

El preu de la matrícula inclou l'assistència a les sessions teòriques i pràctiques, la documentació i l'assegurança per accident o danys a tercers. El transport, els àpats i l'allotjament no hi són inclosos.

Les sortides tècniques a projectes de camp són gratuïtes, però cal formalitzar la inscripció prèvia.

En funció de les condicions climatològiques i tenint en compte que es tracta d'activitats de camp, majoritàriament, cal portar l'equipament adequat (roba d'abric, impermeable, llanterna, calçat adequat, barret, protecció solar, protecció contra insectes, aigua, etc.). Els desplaçaments durant els cursos es faran a peu o amb els vehicles dels assistents.

Posteriorment, s'enviarà un certificat d'assistència als que hagin assistit als cursos amb aprofitament.

PER A MÉS INFORMACIÓ I INSCRIPCIÓ:

Secretaria de la ICHN.

De dilluns a divendres.

Tel: 933 248 582; a/e: ichn@iec.cat.

1

FLORA I VEGETACIÓ DELS SECANS DE LLEIDA.

DATES

4 i 5 de maig de 2019

PROFESSORAT

Alejandro Juárez, biòleg, Universitat de Lleida; Xavier Solé, enginyer de forests.

CAL QUE PORTEU

Material i equipament de camp, prismàtics, dinar i beguda. El desplaçament es farà amb vehicles privats.

LLOC DE TROBADA

Dissabte 4 de maig, a les 9.30 h, a l'aparcament existent davant les instal·lacions de l'antic aeròdrom d'Alfès (el Segrià).

PREU

La matrícula per als socis de la ICHN, els de les entitats amb les quals té acords de col·laboració i els estudiants de la Universitat de Lleida és de 30 €, per als altres inscrits és de 54 € (estudiants i aturats 40 €).

DISSABTE

De 9.30 a 10.45 h. Presentació del curs. Flora i vegetació de la timoneda d'Alfès.

De 10.45 a 14.30 h. Tossal de Carrassumada, contextualització geogràfica; flora arvenses dels conreus de l'espai natural d'Utxesa; flora i vegetació dels secans d'Aitona.

De 14.30 a 15.30 h. Dinar de camp.

De 15.30 a 19.30 h. Comunitats arvenses dels paisatges agrícoles de l'entorn de Sarroca de Lleida: espones de pedra seca de Torrebesses; flora i vegetació de les comunitats arvenses de diferents cultius de secà.

DIUMENGE

De 9.30 a 13.30 h. Flora amenaçada, l'espai Prat de Montsuar i Coladors de Boldú, el cas de *Sonchus crassifolius*; la ZEPA de Bellmunt-Almenara, interacció entre la vegetació arvenses i l'avifauna; vegetació azonal, la flora gipsícola.

De 13.30 a 14.30 h. Dinar de camp.

De 14.30 a 17.30 h. Port d'Àger i entorns: flora arvenses en un paisatge en mosaic; patrons de diversitat en el paisatge agrícola.

2

LA CIÈNCIA MARINA ACTUAL SOBRE EL TERRITORI DEL DELTA DE L'EBRE

DATES

10, 11 i 12 de maig de 2019

PROFESSORAT

Esther Garcés i Jordi Camp, Institut de Ciències del Mar.

CAL QUE PORTEU

Material i equipament de camp, binocles i guies de camp. El desplaçament es farà amb vehicles privats.

LLOC DE TROBADA

Divendres 10 de maig, a les 17.30 h, a l'hotel Can Batiste, de Sant Carles de la Ràpita (el Montsià).

PREU

La matrícula per als socis de la ICHN, els de les entitats amb les quals té acords de col·laboració és de 30 €, per als altres inscrits és de 54 € (estudiants i aturats 40 €).

DIVENDRES

De 17.30 a 19.30 h. Presentació del curs. Introducció a les ciències marines i al delta de l'Ebre.

DISSABTE

De 10 a 20 h. Itinerari lineal ambiental i humà des d'Amposta a Riumar: història del riu, evolució del delta, sanejament, regulació, construcció del delta, ocupació de l'espai, transformació de l'hàbitat, espècies invasores, etc.

Dinar de camp o en establiments de restauració propers.

DIUMENGE

De 9 a 15 h. Itinerari lineal ambiental i humà des de Sant Carles de la Ràpita a l'Encanyissada, barra del Trabucador i port dels Alfacs: pesca versus aquicultura, proliferacions algals, reptes de les noves activitats, canvi de règim de les llacunes, plans de restauració, pas de llacuna salobrosa a hipersalina, eutrofització, cultiu de l'arròs, canvi global, dinàmica de les badies, problemes ambientals, protecció del funcionament dels ecosistemes, etc.

3

INTRODUCCIÓ A L'ARACNOLOGIA.

COL·LECTA, CONSERVACIÓ I IDENTIFICACIÓ D'ARANYES.

DATES

18 i 19 de maig de 2019

PROFESSORAT

Miquel A. Arnedo, Adrià Bellvert i Marc Domènech, Departament de Biologia Evolutiva, Ecologia i Ciències Ambientals, Institut de Recerca de la Biodiversitat, Universitat de Barcelona.

CAL QUE PORTEU

Material i equipament de camp, frontal o llanterna per a la sortida nocturna, aspirador i pinces entomològiques. El desplaçament es farà amb vehicles privats.

LLOC DE TROBADA

Dissabte 18 de maig, a les 10 h, a la Fundació d'Estudis Superiors d'Olot (carrer de Joan Pere Fontanella, 3), Olot (la Garrotxa).

PREU

La matrícula per als socis de la ICHN, els de les entitats amb les quals té acords de col·laboració és de 30 €, per als altres inscrits és de 54 € (estudiants i aturats 40 €).

DISSABTE

De 10 a 12 h. Sessió teòrica. Introducció al món de les aranyes.

De 12 a 14 h. Sortida de camp: recol·lecció a la vegetació.

De 14 a 15.30 h. Dinar de camp o en establiments de restauració propers.

De 15.30 a 19.30 h. Sessió teòrica i pràctica: conservació de les col·leccions; classificació; taxonomia de les aranyes amb teranyina; identificació de famílies i gèneres.

De 19.30 a 21 h. Descans.

De 21 a 23 h. Sortida de camp nocturna, recol·lecció directa.

DIUMENGE

De 10 a 13 h. Sortida teòrica i pràctica: classificació; taxonomia de les aranyes corredores i d'emboscada; identificació de famílies i gèneres.

De 13 a 14 h. Sortida de camp, recol·lecció amb trampes de caiguda.

De 14 a 15.30 h. Dinar de camp o en establiments de restauració propers.

De 15.30 a 18.30 h. Sessió teòrica i pràctica: classificació; taxonomia de les aranyes corredores i d'emboscada; identificació de famílies i gèneres.

4

RECONeixEMENT, MOSTREIG I ESTÚ- DI DELS INSECTES DE CATALUNYA.

DATES

25 i 26 de maig de 2019

PROFESSORAT

Victor Sarto, biòleg i farmacèutic.

CAL QUE PORTEU

Material i equipament de camp, 2 pots de plàstic de 200-300 ml i paper de cel·lulosa. Dinar i beguda.

LLOC DE TROBADA

Dissabte 25 de maig, a les 10 h, a l'entrada de la Facultat de Biociències de la UAB (Eix central, edifici C), Cerdanyola del Vallès (el Vallès Occidental).

PREU

La matrícula per als socis de la ICHN, els de les entitats amb les quals té acords de col·laboració i els estudiants de la Universitat Autònoma de Barcelona és de 30 €, per als altres inscrits és de 54 € (estudiants i aturats 40 €).

DISSABTE

De 10 a 14 h. Sessió teòrica. Presentació dels grans grups d'artròpodes posant èmfasi en els insectes. Importància aplicada de l'entomologia i sortides professionals d'aquesta disciplina.

DE 14 a 18 h. Sortida de camp. Seguiment d'un transecte pel Campus de la UAB per recollir mostres pel laboratori i reconèixer de visu alguns dels insectes que hi habiten. Muntatge de diferents trampes (de llum, malaise, aerobiològiques, etc.) per tal de recollir les captures l'endemà.

Dinar de camp mentre es realitza l'activitat.

DIUMENGE

De 10 a 12 h. Sortida de camp. Recollida dels insectes capturats en les diferents trampes col·locades el dia anterior. Tècniques de conservació in situ.

De 12 a 18 h. Sessió de laboratori (menjant un entrepà al mateix campus). Tècniques d'observació i conservació permanent dels diferents grups capturats. Tècniques de dissecció genitànica d'alguns dels insectes per mostrar com sol fer-se la diagnosi professional específica segura.

Dinar de camp mentre es realitza l'activitat.

5

FLORA I VEGETACIÓ DE LES SERRES LITORALS MEDITERRANIES.

DATES

1 i 2 de juny de 2019

PROFESSORAT

José M. Blanco, biòleg, Secció de Botànica i Micologia, Universitat de Barcelona.

CAL QUE PORTEU

Material i equipament de camp, lupa de camp. Els desplaçaments es faran amb vehicles privats.

LLOC DE TROBADA

Dissabte 1 de juny, a les 9.30 h, al Museu de les Terres de l'Ebre: Amposta (el Montsià).

PREU

La matrícula per als socis de la ICHN i els de les entitats amb les quals té acords de col·laboració i els residents a les Terres de l'Ebre és de 30 €, per als altres inscrits és de 54 € (estudiants i aturats 40 €).

DISSABTE

De 9.30 a 14 h. Sessió teòrica: la flora i vegetació mediterràies, origen, evolució i diversitat; reconeixement de les principals famílies de plantes vasculares mediterràies i espècies destacades.

De 14 a 16 h. Dinar de camp o en establiments propers.

De 16 a 19.30 h. Sortida de camp. Flora i vegetació de la serra de Montsià (la localització de la sortida pot variar en funció de l'estat fenològic de la vegetació).

DIUMENGE

De 9 a 15 h. Sortida de camp. Flora i vegetació de la serra de Cardó (la localització de la sortida pot variar en funció de l'estat fenològic de la vegetació).

6

EL VULCANISME PERMO-CARBONÍFER DEL PIRINEU CATALÀ.

DATES

7, 8 i 9 de juny de 2019

PROFESSORAT

Joan Martí, professor d'investigació del CSIC.

CAL QUE PORTEU

Material i equipament de camp. Els desplaçaments es faran amb vehicles privats.

LLOC DE TROBADA

Divendres 7 de juny, a les 18.30 h, a la Casa dels Parcs dels Pirineus (Av. de les Valls d'Andorra, 33; edifici de l'antiga duana d'Andorra), la Seu d'Urgell (l'Alt Urgell).

PREU

La matrícula per als socis de la ICHN, els de les entitats amb les quals té acords de col·laboració i els residents als parcs naturals de l'Alt Pirineu i del Cadí-Moixerò és de 30 €, per als altres inscrits és de 54 € (estudiants i aturats 40 €). La sessió de divendres és gratuïta i oberta a tots els interessats.

DIVENDRES

De 18.30 a 20 h. Sessió teòrica sobre el vulcanisme permo-carbonífer al Pirineu Català.

DISSABTE

De 9 a 14 h. Sortida de camp (l'Alt Urgell). Estudi de la ignimbrita del Cadí i les andesites de coll de Vanses.

De 14 a 15 h. Dinar de camp o en establiments propers.

De 15 a 18 h. Sortida de camp (l'Alt Urgell). Carretera d'Adraén, estudi de la ignimbrita del Cadí i del seu contacte amb la discordança herciniana; mirador de la Trava, observació de la successió sedimentària permo-triàsica.

DIUMENGE

De 9 a 14 h. Sortida de camp (la Cerdanya). Estudi de les dacites de Prats d'Aguiló. Martinet, observació de la granodiorita d'Andorra-Montlluis.

De 14 a 15 h. Dinar de camp o en establiments de restauració propers.

De 15 a 18 h. Sortida de camp (el Berguedà). Visita a les riolites de Grèixer.

SORTIDES TÈCNIQUES A PROJECTES DE CAMP

Monitorització de les espècies de gripaus de les zones estèpiques de Lleida

Data a concretar en funció de l'època de reproducció (a final de març o principi d'abril).
Horari: nocturn. Lloc: Mas de Melons i entorns (el Segrià i les Garrigues).

Captura, marcatge i biometria de gripaus en època de reproducció. A càrrec de DELFÍ SANUY, Universitat de Lleida, ICHN.

Seguiment de flora amenaçada de la Garrotxa

6 d'abril de 2019, de 10 a 18 h, a Olot i entorns (la Garrotxa).

Visita anual de seguiment de tres espècies de flora amenaçades i protegides. A càrrec de XAVIER OLIVER, Delegació de la Garrotxa de la ICHN.

Projecte Gat Fer

27 d'abril de 2019, de 10 a 13 h, al Parc del Castell de Montesquiu (Osona).

Introducció en el trampeig fotogràfic i en l'observació de rastres com a metodologies de seguiment de grans mamífers salvatges. A càrrec de FERRAN SAYOL i MARC VILELLA, Delegació d'Osona de la ICHN – Grup de Naturalistes d'Osona.

Aquestes activitats són gratuïtes, però cal inscripció prèvia. El nombre d'assistents és limitat en funció de l'activitat. Cal portar l'equipament de camp habitual; per a les sortides nocturnes cal portar frontal o llanterna i roba d'abric. Abans de l'activitat es comunicarà el lloc concret de trobada.

Projecte Fonts

11 de maig de 2019, de 9,30 a 13 h, a la vall de l'Espinal, Argentona (el Maresme).

Visita de dues fonts on es seguiran els protocols de mostreig del projecte: s'analitzaran diferents característiques fisicoquímiques de l'aigua i es determinaran els briòfits que hi creixen. A càrrec de MARCOS FERNÁNDEZ-MARTÍNEZ i JORDI CORBERA, Delegació de la Serralada Litoral Central de la ICHN.

Seguiment d'indicadors ambientals a la fageda de l'Avenc (Tavertet)

29 de juny de 2019, a la fageda de l'Avenc de Tavertet (Osona). D'11 a 13 h (cens de *Rosalia alpina*) i de 21 a 24 h (seguiment de ratpenats).

Seguiment de banyarriquer del faig (*Rosalia alpina*), es realitzarà un cens basat en transectes pel medi forestal. Seguiment de ratpenats forestals amb l'estudi d'ultrasons i la captura científica. A càrrec de JAUME SOLER, Dàurica, Serveis Ambientals i Biodiversitat.

Seguiment del gall fer al Solsonès

10 i 11 d'agost de 2019, de 8 a 17 h, al Port del Comte (el Solsonès).

Cens de pollicades (comptatge de femelles amb polls i d'adults) en àrees de cria del Solsonès. A càrrec de DAVID GUIXÉ.

Aquestes activitats són gratuïtes, però cal inscripció prèvia. El nombre d'assistents és limitat en funció de l'activitat. Cal portar l'equipament de camp habitual; per a les sortides nocturnes cal portar frontal o llanterna i roba d'abric. Abans de l'activitat es comunicarà el lloc concret de trobada.

» HI COL·LABOREN

Durant els cursos es poden fer fotos o enregistrar imatges que la ICHN pot utilitzar en les seves activitats de difusió, d'acord amb la Llei orgànica 15/1999, de protecció de dades de caràcter personal, article 6.1, i d'acord amb el Reial decret legislatiu 1/1996, de la Llei de propietat intel·lectual. Podeu exercir el vostre dret d'oposició enviant un missatge a ichn@iec.cat. La ICHN garanteix la confidencialitat en el tractament de les dades personals d'acord amb el que estableix la legislació vigent.

➤➤ **ORGANITZA**

ICHN

Institució Catalana
d'Història Natural

Filial de l'Institut d'Estudis Catalans

Carrer del Carme, 47 • 08001 Barcelona
Telèfon 933 248 582 • FAX 932 701 180

A/e: ichn@iec.cat • A/i: <http://ichn.iec.cat>

➤➤ **AMB EL SUPORT**

Generalitat de Catalunya
**Departament de Territori
i Sostenibilitat**

